

Els pares fundadors

“Ara que, gràcies a Enric Guinot –al seu treball minuciós i exemplar i al seu llibre ‘Els fundadors del regne de València’– sabem fins i tot el nom dels nostres quaranta mil primers pares, hauríem de consagrar un dia extraordinari, almenys un dia, a rostir quaranta mil pollastres, o quaranta mil corders pasquals, i celebrar de cap a cap del país un gran convit d’acció de gràcies.”

Als Estats Units de l'Amèrica del Nord, nació de dimensions continentals, la vida pública s'atura el mateix dia de cada any, a primers de novembre. No solament tanquen escoles, botigues i oficines, com és habitual en un dia de festa: fa la sensació que ho tanquen tot, com si aturaren també el trànsit a les carreteres, el pas dels vianants pel carrer, qualsevol signe de moviment general. A migdia, tothom és a casa, i tothom, rigorosament tothom, s'asseu a taula i menja el mateix dinar, que té com a centre un titot o indiote al forn. La sagrada festa anual és coneguda com Dia d'Acció de Gràcies, i commemora, amb una mica de fantasia històrica, el fet que, a començament del segle XVII, els primers colons arribats a la Nova Anglaterra van collir els primers fruits de la terra que havien treballat amb les pròpies mans (uns altres colonitzadors, més al sud i no britànic sinó hispànic no hi van anar a treballar amb les pròpies mans, sinó a fer treballar els indígenes: és un altre concepte), en van donar gràcies a Déu, i van fer un primer dinar amb aquells fruits del nou país. D'aquella gent, els Pares Fundadors –els viatgers del mític vaixell *Mayflower*, flor de maig–, se suposa que vénen o descendeixen, místicament, tots els nord-americans. Es obvi que tal descendència mística és del tot irreal, que una gran part, araja la major part, dels ciutadans dels EUA no vénen d'aquells pares primers ni dels que immediatament els van seguir, anglesos o escocesos sobretot, sinó de molts altres pares barrejats: alemanys i escandinaus, francesos, italians, russos, jueus d'Europa central i oriental, mexicans, sud-americans, africans, asiàtics, i qui vostès vulguen comptar. Però els primers pares són els primers pares, i els que commemoren amb el titot rostit aquell dinar dels fundadors s'hi reconeixen cada any de manera universal, íntima i solemne.

Als Estats Units, no tothom és ja *wasp*, blanc anglosaxó protestant, però tothom menja titot el mateix dia: una forma de comunió, un origen de la història, una manera de saber que la nació present ve d'algun punt antic que és vàlid per a tots com a inici d'una existència que té pares coneguts, per molt putatius que siguin. A nin-

gú se li ha acudit mai, entre aquella gent d'etnografia i demografia tan variades, afirmar que la substància de la nació nord-americana estava ja fundada i formada abans d'arribar els colons d'Anglaterra, afirmar que la llengua dels nord-americans és anterior al primer titot rostit pels novinguts, o que els indis pre-europeus formen l'essència de la nació americana (els indis, ja se sap, en són les víctimes, els únics que no tenen motius per fer l'acció de gràcies: com no en tindrien els moriscos, entre nosaltres, si visqueren encara en aquesta terra que fou seua abans de ser nostra). Als nord-americans no se'ls han acudit mai bestieses d'aquesta mena contra la història del seu país. Als valencians, sí: i les han promogut a ideologia i a doctrina, a dogma d'una bàrbara fe, a programa de partits polítics, i a fonament d'acadèmies dites de cultura, amb títol de reials.

Rarament un país fundat, com el nostre (de països fundats de nou, ocupats per gent nova, amb creació d'institucions fundacionals, n'hi ha ben pocs a l'Europa occidental: no sé si n'hi ha cap més), haurà estat, en aquests temps moderns, més ingrat amb els seus pares fundadors. I això en un cas en què els pares catalans, a diferència dels anglosaxons, venien de ben prop, eren ben abundants, i són, en efecte, pares de la majoria de la població històrica del nou país, dit valencià. L'ascendència catalana va ser certament reconeguda i recordada, amb major o menor agraïment, durant segles i segles, fins que –en aquest segle nostre de la ciència, i de l'educació universal– ha estat violentament negada per una part dels descendents, convertida en matèria no de festa sinó d'insults i d'atacs a la pau civil. No en un *Thanksgiving Day*, que hauríem de celebrar cada any i en cada casa, sinó en molts dies d'estèril negació de l'evidència, de bloqueig de la nostra conciliació amb nosaltres mateixos i amb el nostre passat, que és tant com dir amb el nostre futur. Ara que, gràcies a Enric Guinot –al seu treball minuciós i exemplar i al seu llibre *Els fundadors del regne de València*– sabem fins i tot el nom dels nostres quaranta mil primers pares, hauríem de consagrar un dia extraordinari, al menys un dia, a rostir quaranta mil pollastres, o quaranta mil corders pasquals, i celebrar de cap a cap del país un gran convit d'acció de gràcies.